

Christosophia.

1.

Koulujen ylempillä luokilla opetetaan, että kristillisen dogmatiikan eli uskonopin pääkohdat ovat: oppi Jumalasta eli *teologia*, oppi ihmisestä eli *antropologia*, ja oppi ihmisen pelastuksesta Jeesuksen Kristuksen kautta eli *kristologia*. Viimemainittu pääkohta on koko kristillisen uskonopin keskusta, jonka tähden yleisnimenä voitaisiin käyttää sanaa kristologia; kuitenkin on tämän aseman voittanut sana teologia, niin että puhutaan (kristillisestä) jumaluusopista eli teologiasta, yliopistojen jumaluusopillisesta eli teologisesta tiedekunnasta j. n. e., ehkä silmälläpitäen, että teologisiin tutkimuksiin kuuluu toisiinkin uskontoihin tutustuminen.

Nykyajan teosofinen liike viittaa ja vetoaa kristinuskon samoin kuin kaikkien uskontojen salaiseen, yhteiseen viisauteen. Se nimitti tätä viisautta *teosofiaksi*, joka suomennettuna on »viisaus Jumalasta», samoin kuin teologia on »oppi Jumalasta». Myöhemmin syntyi Saksassa tohtori Rudolf Steinerin johtamana haarautuma, joka nimitti itseään *antroposofiaksi*; tämä on suomennettuna »viisaus ihmisestä», samoin kuin antropologia on »oppi ihmisestä». Mikä nyt vielä puuttuu, jotta teosofinen maailmankatsomus jakautuisi kolmeen pääkohtaan samoin kuin teologinen? Puuttuu tietysti *kristosofia* eli »viisaus Kristuksesta», joka vastaisi kristologiaa eli »oppia Kristuksesta». Tämän nimen tahdomme nyt seuraavassa ottaa käytäntöön.

Olkoon kuitenkin heti huomautettu, ettemme teosofisessa liikkeessä käytä näitä nimityksiä aivan vastamainitussa merkityksessä. Sana teosofia – samoin kuin teologia – on kyllä yleisnimi ja sitä käytetään monenlaisissa vivahduksissa, mutta jos teknillisen tarkasti pidämme kiinni nimitysten nykyisestä merkityksestä, joudumme seuraavaan:

Madame H. P. Blavatsky, teosofisen liikkeen alkuunpanija, selitti sanan »teosofia» oikean merkityksen näin: »Jumalallinen viisaus, theo-sophia, eli Jumalain viisaus, niinkuin theo-gonia on jumalain syntyoppi. Kreikkalainen sana *theos* merkitsee jumala, joku jumalallinen olento, mutta ei suinkaan »Jumala» siinä merkityksessä kuin sitä sanaa meidän päivinämmä käytetään. Sentähden ei teosofia merkitse »Jumalan viisaus», kuten muutamat kääntävät, vaan »jumalallinen viisaus», viisaus sellainen kuin on jumalilla. Nimi on tuhansia vuosia vanha».

Nykyaikainen teosofinen maailmankatsomus on tavallaan ilmoituksen muodossa madame Blavatskyn välityksellä saatu mestareilta, jumalviisailta ihmisiltä, adepteilta eli »jumalilta», kuten heitä myös nimitetään. Teosofia on siis todellisuudessa »viisaus sellainen kuin on jumalilla».

Tohtori Steiner, antroposofisen suunnan alkuunpanija, selittää sanan »antroposofia» merkitsevän sellaista viisautta eli tietoa, mikä on ihmisen saavutettavissa inhimillisillä kyvyillään ja järjellään, jolloin inhimillisiin kykyihin ennen kaikkea luetaan niitä yliaistillisia salaisia kykyjä, jotka ihmisessä yleensä vielä vain uinuvat. Antroposofisista opeista sanotaankin, että ne ovat läpeensä tohtori Steinerin tarkistamia, että ne siis kauttaaltaan nojautuvat hänen yliaistillisiin tutkimuksiinsa, mikä ei tietenkään estä toisia tutkijoita joutumasta samoihin tuloksiin. Antroposofia on siis »viisaus sellainen kuin on ihmisen salaisilla kyvyillä saavutettu ja saavutettavissa».

Entä kristosofia? Koska tätä sanaa ei vielä ole käytetty, emme saata puhua siitä kuin valmiiksi määritellystä teosofisesta suunnasta; voimme ainoastaan määritellä sitä ennakoita.

Kristosofia on silloin analogian mukaan ja teknillisesti »viisaus sellainen kuin on Kristuksella» ja samalla »viisaus sellainen kuin Kristus antaa» eli »sellainen kuin Kristuksen avulla on saavutettavissa».

Teknillisen teosofian yhteydessä puhutaan mestareista. Mestarit ovat auktoriteettina teosofisten oppien takana. Ihminen, joka etsii teosofista viisautta eli tietoa, etsii samalla mestareita tai »omaa mestariaan».

Teknillisen antroposofian yhteydessä puhutaan ihmisen kyvyistä ja tietämismahdollisuuksista. Varsinaisena auktoriteettina antroposofisten oppien takana on tohtori Steiner, joka toistaiseksi on ainoa tunnettu ja tunnustettu yliaistillisiin tutkimuksiin kykenevä ihminen antroposofisessa leirissä. Pyrkijä,

joka etsii antroposofista viisautta, etsii täten nimellisesti omia salaisia kykyjään, mutta todellisuudessa ainakin alussa tohtori Steineriä.

Teknillisen kristosofian yhteydessä puhutaan ex analogia Kristuksesta. Kristus on auktoriteetti kristosofisten opetusten takana. Ihminen, joka etsii kristosofista viisautta, etsii täten Kristusta.

Nyt on muistettava, että samoin kuin kristillisen uskonopin pääkohdat eivät ole ristiriidassa keskenään, vaan muodostavat sopusointuisen kokonaisuuden, jota nimitetään yleensä »teologiaksi», joskin kolmas pääkohta, kristologia, on sen varsinaisena keskustana, – samoin teosofisenkin elämänymmärryksen teknilliset pääkohdat, teosofia, antroposofia ja kristosofia, eivät ole ristiriidassa keskenään, vaan muodostavat harmoonisen kokonaisuuden, jota yhteisnimellä nimitetään »teosofiaksi», vaikka siinäkin kolmas pääkohta, kristosofia, aikaa myöten arvatenkin tulee varsinaiseksi keskustaksi.

Sillä jos teosofinen totuudenetsijä etsii mestareita yleensä, antroposofinen totuudenetsijä viisasta ihmistä, esim. tohtori Steineriä, ja kristosofinen totuudenetsijä Kristusta, niin voimme sanoa, että kaikki kuitenkin todellisuudessa etsivät samaa. Mestarithan ovat ihmisiä, viisaita ihmisiä, ja koska tohtori Steiner on viisas ihminen, on hän antroposofeille mestari; Kristus on niinkään ihminen ja mestari, ja täten kaikki etsivät mestaria eli viisasta ihmistä tai viisauden mestarein veljeskuntaa. Mutta Kristus joutuu kaiken keskustaksi, kun ymmärretään että hän ihmisenä oli esikoinen monista veljistä ja jumalana veljien yläpuolella; kun sovitaan siitä, että hän on se, josta on sanottu, että »yksi on teidän mestarinne».

Tämä kuitenkin edellyttää, että tiedetään, mistä Kristuksesta on puhe. Ensimmäinen kysymys, joka asettuu kristosofisen totuudenetsijän tielle, on sentähden seuraava: missä ja kuka on se Kristus, jota etsimme, joka on viisauden auktoriteettina ja jonka avulla kykenemme viisautta saavuttamaan? Onko hän kirkonopin Kristus, joka oli tosi ihminen ja tosi Jumala? Onko hän yksi madame Blavatskyn teosofisista mestareista? Onko hän teosofisen Idän Tähtiliikkeen »maailmanopettaja»? Onko hän antroposofien kosminen Kristus, joka astuttuaan Jeesus Natsarealaisen ruumiiseen vuodatti verensä Golgatalla ja sillä hetkellä muutti maapallon ja sen ihmiskunnan tulevan kehityshistorian?

On, on, – ja ehkei ole. Emme tahdo ennakolta mitään kieltää emmekä mitään myöntää. Emme tahdo aloittaa ratkaisemalla teknillisiä, »teologisia» eli »teosofisia» kysymyksiä. Sivuumme aluksi kaikki metafysiilliset probleemit. Käymme käsiksi asian käytännölliseen ytimeen.

2.

Ja siis kysymme: mikä on nyt kristosofian Kristus? Ja vastaamme: se on evankeliumein Jeesus Kristus.

Niin, meidän täytyy ennen kaikkea turvautua siihen lähteeseen, josta varmasti saamme tietää jotakin Kristuksesta. Tarkoituksemme ei kuitenkaan ole evankeliumeja tutkimalla päästä selvyyteen mistään jumaluusopillisesta arvoituksesta. Emme halua ensi kädessä tietää, oliko Kristus »jumala» vai »ihminen». Jätämme ne asiat tuonemmaksi. Meistä tuntuukin, että semmoiset kysymykset ovat omiansa hämmentämään itse pääasiaa! Ihmisten mielet kääntyvät niiden kautta sivuseikkoihin, niin että unohtavat sen ainoan, mikä pitäisi olla tärkeätä, nim. kysymyksen siitä, onko Kristus ihmisten auttaja ja vapahtaja, kykeneekö hän antamaan meille jotain semmoista välttämätöntä hengen ruokaa, tietoa eli viisautta, jota emme muualta ole tilaisuudessa saamaan yhtä helposti.

Kun totuuden etsijän vapaassa, ennakkoluulottomassa, mutta kunnioittavassa ja luottavassa hengessä ryhdymme evankeliumeja tutkimaan, kysymme siis ennen kaikkea: mitä sinulla, Jeesus Kristus, joka olet evankeliumein sankari ja keskushenkilö, mitä sinulla on sanomista meille elämämme suuressa ja tärkeässä asiassa? Mitä neuvoja ja opetuksia sinä meille annat? Mitä tietoa ja viisautta sinä meille lupaat?

Vähitellen meille silloin selvenee, mitä evankeliumein Kristus meille opettaa ja julistaa.

»Katsokaa», hän meille sanoo, »te vaellatte ulkonaisessa pimeydessä ja tietämättömyydessä, niin kauan kuin luulette, että ruumiillinen elämänne on varsinainen, todellinen elämänne. Kun murehditte

sanoen: mitä syömme? tai: mitä juomme? tai: millä vaatetamme itsemme?, olette pakanoita, jotka näitä asioita tavoittelevat. Mutta minä julistan teille jumalan valtakuntaa. Minä sanon, että teidän varsinainen, todellinen elämänne on henkinen elämänne. Te olette henkiolentoja ja näkymättömän maailman kansalaisia. Koko tämän näkyvän harhamaailman, mammonan valtakunnan, takana on hengen todellinen ja ikuinen maailma, jossa Isä Jumala hallitsee. Te olette henkenne puolesta tämän Jumalan valtakunnan perillisiä. Herätkää todellisen itsenne tuntemiseen, että teistä tulisi Jumalan valtakunnan lapsia ja Isän Jumalan poikia!»

Hänen opetuksillaan on ytimiin tunkeva voima. On kuin väläykseltä aavistaisimme, mitä ihmisen elämä voisi olla, jos hän todella tuntisi itsensä henkiolennoksi. Jos hän olisi henkiolento, hän olisi vapaa. Jos hän olisi vapaa, hän olisi vastuunalainen. Jos hän tuntisi itsensä vastuulliseksi olennoksi, ei hän vastuutaan vierittäisi toisten niskoille: ei hän kulkisi vanhoja latuja, ei hän tyytyisi elämään niinkuin muut; ei hän alistuisi toisten ohjattavaksi ja johdettavaksi. Hän etsisi omaa elämäntehtäväänsä, hän kulkisi yksin, kunnes toiset häntä seuraisivat, hän avaisi uusia uria, hiihtäisi uusia latuja, taistelisi, kamppailisi – ja voittaisi tai sortuisi. Mikään maallinen voitto eli menestys ei olisikaan hänen päämääränään: ihanne yksin, totuus, hyvyys, kauneus; ponnistus sinään, väsymätön työ, tiellä eteneminen, ylängöille kiipeäminen. Mikä ihmeellinen olento ihminen olisikaan, jos hän tuntisi itsensä eläväksi, ikuseksi sieluksi! Sano meille, Kristus, mitä meidän pitää tekemän, että tämä totuuden välähdys ja aavistus tulisi meille voimaksi ja todellisuudeksi jokapäiväisessä elämässämme!

»Tehkää parannus ja muuttakaa mielenne, sillä taivasten valtakunta on teitä lähellä».

Niin, se on totta, meidän on luovuttava syntisestä elämästämme. Meidän on luovuttava kaikesta tyhjäänpäiväisyydestä. Kuinka paljon on turhaa ja sisällyksetöntä jokapäiväisissä oloissamme! Kuin erämaa on henkisesti katsoen meidän huvituksia, seurustelua ja ainaista vaihtelua tavoitteleva personallinen elämämme. Parannus on tarpeen, arvostelukyky on välttämätön. Meidän täytyy oppia eroittamaan tärkeä turhasta, pysyvä alati muuttuvasta, ikuinen ajallisesta. Oi, jospa siihen pystyisimme. . . Sano meille, Kristus, mitä ohjeita tulee meidän noudattaa, että mielenmuutoksessa ja parannuksessa todella pysyisimme ja edistyisimme!

»Olen vuorisaarnassa puhunut uudesta elämästä ja kuvaillut sitä. Vuorisaarnaa tutkikaa. Sen opetuksia miettikää. Sen neuvoja noudattakaa. Huomatkaa, että olen antanut teille viisi käskyä ojennusnuoraksi elämässänne: älkää suuttuko, älkää olko sukupuolisesti epäpuhtaita ajatuksissanne, älkää vannoko, älkää vastustako pahaa, älkää rakastako vain omia maamiehiänne, vaan kaikkia ihmisiä, sillä teidän tulee olla täydelliset, niinkuin teidän Isänne taivaissa on täydellinen».

Jos olemme vakavia totuuden etsijöitä, teemme, niinkuin Kristus neuvoo ja käskää. Koetamme täyttää taivaallisen isämme tahtoa, noudatamme Jeesuksen käskyjä, elämme vuorisaarnan hengen mukaisesti. Silloin havaitsemme – ehkä vasta pitkien ponnistusten perästä, – että uusi elämä odottaa meissä kirkastustaan. Emme oikein pääse asian ytimeen, emme vauhtiin henkisessä elämässämme, emme avuksi toisille, ennenkuin meille selviää, missä suhteessa Kristuksen elämänymmärrys todella on uusi. Onhan samoja oppeja opetettu entisissäkin uskonnoissa, onhan yhtä »kauniita» siveyskäskyjä annettu ennenkin! On kyllä, eikä uusi siinä olekaan.

Uusi on siinä, että se, mikä ennen oli ihana saavutus henkisen elämän loppupäässä, se tehdään nyt koko elämän lähtökohdaksi. Siitä tulee henkisen totuuden temppelein kulmakivi. Ennen kulmakivi hyljättiin; tämä kivi ei ainakaan kelvannut kulmakiveksi. Nyt ei ilman sitä ollenkaan tulla toimeen. Kristus on mullistanut kaikki, ensimmäiset tulevat viimeisiksi, se mikä oli alhaalla, nostetaan ylös. Kaikki muuttuu uudeksi, ihmeelliseksi, satumaiseksi.

Mikä on tämä merkillinen kulmakivi? Me huomaamme sen selvemmin ja selvemmin eläessämme jokapäiväistä elämäämme Kristuksen käskyjen ja vuorisaarnan hengen mukaisesti: se on Jeesuksen ihmeellinen oppi pahan vastustamattomuudesta ja väkivallasta kieltäytymisestä.

Tämä oli ennen kuin koristeena korkeasti kehittyneiden ihmisten elämänkruunussa. He saattoivat olla kostamatta pahaa pahalla, käyttämättä sortoa ja väkivaltaa, tarttumatta miekkaan itseään tai »oikeutta» puolustaakseen. He saattoivat olla rauhan ihmisiä, täynnä ylimaallista lepoa ja tyyneyttä.

He saattoivat loistaa lempeydellään, hyvyydellään, oikeamielisyydellään. He saattoivat unohtaa vääryyden ja antaa anteeksi rikoksen tekijälle.

Mutta tavalliset pyrkijät olivat taistelijoita ja sotureita. Heidän tuli vihata kaikkea pahaa ja kaikkia pahantekijöitä. Heidän tuli kostaa pahantekijöille ja rangaista niitä. Heidän tuli olla ainaisella sotajalalla pahaa vastaan omassa itsessään. Heidän tuli tulella ja miekalla puolustautua vihollisia vastaan ja mennä kuolemaan sodassa isänmaansa, uskonsa, oikeuden ja totuuden puolesta. Heidän tuli olla voimakkaita, urhoollisia ja jaloja. Semmoinen oli vanhan ajan siveellinen ihanne – ainakin alkutaipaleilla, – ja nyt tuovat evankeliumit uuden kulmakiven, joka kääntää vanhat arvot nurin!

Nyt voima on heikkoudessa, nyt ylpeys on nöyryydessä, nyt voitto on alistumisessa ja tappiossa. Ja ikuinen elämä on kuolemassa.

Mikä mullistus! Onko ihme, että niin harvat uskaltavat syventyä evankeliumeihin? Onko ihme, että niin harvat tahtovat tietää, millä tavalla Kristus kykenee heitä auttamaan?

3.

Olkaamme kristosofeja.

Nimitämme itseämme teosofeiksi ja suomme Kristukselle sijan viisauden mestarien valkoisessa veljeskunnassa. Sanomme häntä maailmanopettajaksi ja odotamme Idän Tähdessä, että hän pian saapuu uudestaan maailmaan. Lukeudumme antroposofeihin, uskomme Kristuksen suureen historialliseen tehtävään ja puhumme mieltä ylentävästi hänen kosmillisesta merkityksestään, tai olemme tavallisia kristityitä ja palvomme Kristusta maailman vapahtajana, jonka uhrikuolema on meidätkin sovittanut vanhurskaan Isän Jumalan kanssa. Miksi emme tahdo itse tietää, kuka Kristus todella on? Miksi emme tahdo mieskohtaisesti oppia häntä tuntemaan? Miksi täytämme aivomme kaikenlaisilla toisten selityksillä, oppineilla ja yksinkertaisilla? Miksi emme mene hänen itsensä luokse, kuule hänen omilta huuliltaan, mikä hän on ja mitä hän meiltä haluaa? Miksi emme anna hänen itse esittää itsensä?

Jos tahdomme oppia elävää ihmistä tuntemaan, silloin emme ajan pitkään tyydy huhuihin ja kulkupuheisiin; lopulta tahdomme nähdä hänet itse, puristaa hänen kättänsä, katsoa hänen silmiinsä, kuulla hänen puhuvan. Jos tahdomme tutustua kuolleeseen runoilijaan, ei meille riitä, mitä kirjallisuushistorioissa hänestä saamme lukea; tahdomme tutkia hänen omiakin teoksiaan. Mikä Runebergin tuntija se on, joka tietää, että runoilija Runeberg eli lehtorina Porvoossa, että hän kauan sairasti ja vihdoinkin kuoli v. 1877; joka arvosteluna hänestä lausuu: »oo, se oli suuri ja ihmeellinen runoilija», koska hän »pätevältä taholta» on tällöisen arvostelun kuullut? Semmoinen »asiantuntemus» ei meidän silmissämme ole minkään arvoinen.

Ja kuitenkin me Kristus-kysymyksessä tyydymme huokaamaan: »hän oli Jumalan ainokainen poika» tai »Jeesus on yksi mestareista» tai »Kristus on maailmanopettaja» tai »Kristus on Logoksen ruumistuma» tai muuta semmoista ja uskomme semmoisella arvostelulla osoittavamme, ettei Kristus meille suinkaan ole tuntematon suuruus.

Kuinka sokeita olemme!

Joku mökkiläinen kaukana salomailla, joku yksinkertainen talonemäntä maalla, joka ei koskaan ole vaivannut päätään teosofisilla pulmakysymyksillä eikä edes niistä mitään kuullut, mutta joka sydämensä vilpittömyydessä ja mielensä nöyryydessä on etsinyt totuutta, valoa ja apua evankeliumein Kristukselta, hän on persoonallisesti tutustunut Kristukseen, hän tuntee Kristusta paremmin kuin me. Hänen sisäinen ja ulkonainen elämänsä on kulkenut Jeesuksen Kristuksen neuvomaan suuntaan ja hän on askel askeleelta lähestynyt sekä elävää että kuollutta Kristusta.

Eikö olisi aika meidänkin tulla uudestaan lapsiksi? Emmekö voisi mennä Jeesuksen omaan »salakouluun» oppiaksemme häneltä itseltään, kuka hän on, mikä on suhteemme häneen ja mikä on se viisaus, jolla hän meitä auttaa?

Te sanotte: meillä ei ole siihen halua eikä vetäymystä. Me tyydymme mieluummin uskomaan hänen armoonsa ja lunastukseensa. Vuorisaarnan käskyt ovat milloin liian ankaria, milloin liian

vanhanaikuisia ja epäkäytännöllisiä. Mitä meidän kristillisistä yhteiskunnistamme tulisi, jos ei meillä olisi armeijoita, tuomioistuimia, kirkkoja? Parempi on todella ajatella, että Jeesus oli mestari, joka hänkin saattoi erehtyä. Parempi uskoa, että Kristus pian tulee takaisin ja korjaa mitä väärin on muistiinpantu ja väärin on opetettu. Parempi katsella asioita siltä kannalta, että Kristus Jeesuksen työ ei ollut niin paljon siinä, mitä hän puhui, kuin siinä, mitä hän inkarnatsioonillaan ja kuolemallaan suoritti ihmiskunnan hyväksi.

No niin, jos ei teillä halua ole, emme siihen mitään mahda. Mutta huomatkaa kaksi seikkaa. Toinen on se, että Kristus puhuu ihmisyksilöille eikä laitoksille. Hän mullistaa ihmisyksilöiden elämän, ei yhteiskuntien. Hän kieltää väkivallasta. Hän ei käskyillä ja säädöksillä muuta maallisia oloja. Hän synnyttää ihmisten sydämet uudestaan. Hänen valtakuntansa ei ole tästä maailmasta. Hän ei ole sosialistisen, kommunistisen tai anarkistisen yhteiskunnallisen ohjelman esittäjä. Hän ei esitä mitään ohjelmia. Hän näyttää, mistä ihmiselle alkaa henkisen elämän tie. Hän tietää, että maallinen elämä muuttuu itsestään, että »yhteiskunnalliset» ja »valtiolliset» olot muuttuvat, kun muuttuvat ihmiset. Hän on individualisti ja sentähden altruisti ja sosialisti. Hänen taivaallinen valtakuntansa toteutuu yksilöiden välityksellä maankin päällä, mutta ei lakipykälien kautta. Hän uneksii ihmiskunnan ihanasta tulevaisuudesta, tuhatvuotisesta valtakunnasta, mutta hänen unelmansa ei ole pilventakainen, se ei ole haaveilijan hourettä. Hän on maailman käytännöllisin ja viisain uneksija, sillä hän on löytänyt keinon, millä unelma toteutetaan. Hänen keinonsa ei teitä miellytä, – no niin, siis täytyy odottaa.

Mutta toiseksi teidän tulee huomata, että kun ette tahdo noudattaa Jeesuksen elämänsäskyä, kun ette tahdo syventyä Kristuksen omaan henkeen, kun ette tahdo mieskohtaisesti tutustua hänen personallisuuteensa, ette myöskään ole oikeutettu puhumaan hänen nimessään. Ette voi väittää häntä tuntevanne. Kirkollinen uskontonne ei estäisi teitä olemasta kristosofi, teosofia ei estäisi, antroposofia ei estäisi. Te itse ette halua. Siinä kaikki.

Vaan miksi ette haluaisi?

Tunnetteko siis jonkun mestarin, joka mielestänne on jalompi ja ylevämpi kuin Kristus tai johon evankeliumein Jeesus ei vedä vertoja? Tunnetteko jonkun ihmisen, joka olisi viisaampi, puhtaampi, harmoonisempi kuin Jeesus Kristus?

Jos tunnette, silloin seuratkaa häntä. Seuratkaa häntä vilpittömästi. Ennemmin tai myöhemmin hän vie teidät Kristuksen luo.

Mutta jos ette tunne, niin ettekö silloin ihmisenä rakasta totuutta ylinnä kaikkea? Ettekö anna vaikkapa kaikkien epäjumalankuvien hajota tuuleen, jos siten pääsette totuuden tietoon, s. o. ainoan totisen jumalan tuntoon? Ettehän te tahdo kietoutua omiin ennakkoluuloihinne! Ettehän tahdo kompastua tiellä niihin ansoihin, joita tietämättömät ja tuulen pieksijät heittävät jalkojenne eteen?

Oi miksi ette haluaisi kääntyä Kristuksen puoleen?

Evankeliumit uhkuvat hänen henkeään. Vuorisaarnassa puhuvat hänen huulensa. Viidessä käskyssä ilmenee hänen kaukonäköinen viisautensa.

Hänen kauneutensa hymyilee kaikkialla.

Pekka Ervast.

(Ruusu-Risti 1923 Tammikuu N:o 1, s. 17-27)